

ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2016

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΤΑΞΗ: Γ΄ Γυμνασίου

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: Τετάρτη 8 Ιουνίου 2016

ΧΡΟΝΟΣ: 2 ώρες

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ:

- α) Να γράψετε μόνο με μπλε ή μαύρο μελάνι.
- β) Να απαντήσετε σε όλα τα μέρη και σε όλα τα ερωτήματα.
- γ) Οι ερωτήσεις να απαντηθούν στα φύλλα εξέτασης που σας δίνονται.
- δ) Να σημειώσετε στα φύλλα εξέτασης τα στοιχεία σας (ονοματεπώνυμο, τμήμα, αριθμό).
- ε) Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού.

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από επτά (7) σελίδες

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 14)

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

**Ομιλία του Επιτρόπου Εθελοντισμού και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων
σε συνέντευξη Τύπου για τον εθελοντισμό στα σχολεία**

10/07/2014

Μιλώντας κατά τη συνέντευξη Τύπου ο Επίτροπος Εθελοντισμού και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων ανέφερε τα ακόλουθα: «Η έννοια του “πολίτη”, και κατ’ επέκταση του “ενεργού πολίτη”, γεννήθηκε στην αρχαία Ελλάδα. Χιλιάδες χρόνια μετά, ο λόγος του Θουκυδίδη είναι πολύ επίκαιρος: “εκείνον που δε συμμετέχει στα κοινά τον θεωρούμε όχι φιλήσυχο, αλλά μη χρήσιμο πολίτη”. Η ποιότητα της δημοκρατίας περνά μέσα από την ανοιχτή και ελεύθερη κοινωνία των πολιτών. Η συμμετοχή του πολίτη στα κοινά είναι δικαίωμα, αλλά και υποχρέωση.

Το καλύτερο και πιο αποτελεσματικό εργαλείο ενεργού συμμετοχής του πολίτη είναι ο εθελοντισμός. Η Κυβέρνηση, αναγνωρίζοντας τα σημαντικά οφέλη του εθελοντισμού, εφαρμόζει μια ολοκληρωμένη πολιτική για τον εκσυγχρονισμό και τη στήριξη του εθελοντισμού αλλά και για την εφαρμογή εργαλείων για την ενθάρρυνση του ενεργού πολίτη. Η πολιτική αυτή εξελίχθηκε σε σημαντικό πυλώνα πολιτικής της Κυβέρνησης.

Το πρόβλημα της απομάκρυνσης του πολίτη από τα κοινά, και ειδικότερα των νέων, μειώνει τη δημοκρατία και δημιουργεί και άλλα σοβαρά κοινωνικά προβλήματα. Όλες οι έρευνες αποδεικνύουν ότι το καλύτερο εργαλείο πρόληψης ενάντια στις εξαρτησιογόνες ουσίες και την παραβατικότητα είναι ο εθελοντισμός. Οι αξίες και αρετές του εθελοντισμού διαμορφώνουν χαρακτήρες και νοοτροπίες που ταυτίζονται με την αγάπη, τον αλtruισμό, την αλληλεγγύη, την ανιδιοτέλεια και την προσφορά.

Ο εθελοντισμός εκφράζεται με πολλούς τρόπους. Κοινό χαρακτηριστικό όλων των τρόπων έκφρασής του είναι η συνδρομή του στην προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων του

ανθρώπου, στην ενδυνάμωση της κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής αλλά και στην ενθάρρυνση της συμμετοχικής δημοκρατίας.

Ο σύγχρονος εθελοντισμός έχει καθιερωθεί ως ο θεσμός εκείνος που συμβάλλει στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων και καλείται να στηρίξει σημαντικά το κράτος και τους μηχανισμούς της αγοράς. Ο εθελοντισμός δεν είναι απλά ένας όρος αλλά είναι στάση ζωής και δρα εποικοδομητικά σε όλους τους τομείς της, καθώς αφορά όλους.

Το πιο σημαντικό όμως είναι η επένδυση στη νέα γενιά. Τους νέους τους θέλουμε ενεργούς εταίρους στον εκσυγχρονισμό του κράτους και της κοινωνίας. Πρέπει να τους οπλίσουμε με τις αξίες και αρετές του εθελοντισμού, τις αξίες της προσφοράς, της κοινωνικής αλληλεγγύης και της αγάπης προς τον συνάνθρωπο.

Γι' αυτόν τον λόγο, σε συνεργασία με τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, για να ενισχύσουμε ακόμα περισσότερο τα προγράμματα εθελοντισμού και ενεργού πολίτη, τα οποία ήδη εφαρμόζονται στα σχολεία, αποφασίσαμε σημαντικές πολιτικές οι οποίες θα αρχίσουν να εφαρμόζονται από την επόμενη σχολική χρονιά. [...]

Ο πολίτης δεν είναι απλώς ο κάτοικος της πόλης, είναι αυτός που συμμετέχει με τη θέλησή του στη ζωή της κοινότητας και συμβάλλει στην ενδυνάμωση των δημοκρατικών θεσμών και της συμμετοχικής δημοκρατίας. Άλλωστε, δημοκρατία είναι πολλή ιστορία, λίγο δόγμα, αλλά πάνω απ' όλα τρόπος ύπαρξης. Επομένως μία δημοκρατική χώρα πρέπει να βασίζεται στην ύπαρξή της στον ενεργό πολίτη, την πηγή της νομιμότητας!

Τελειώνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και το προσωπικό του Υπουργείου για την πολύ σημαντική και ουσιαστική συνεργασία που έχουμε».

Πηγή: www.volunteercommissioner.gov.cy
(Διασκευή)

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Οι παράδες στη Σκάλα Συκαμιάς, στο χωριό του συγγραφέα Στράτη Μυριβήλη, μετρούν ναυάγια. Είναι οι αφανείς ήρωες, εκείνοι που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή. Τον τελευταίο χρόνο έχουν σώσει εκατοντάδες ζωές κι έχουν ζήσει εφιαλτικές στιγμές. «Δεν μπορούσα να κοιμηθώ, έρχονταν ξανά και ξανά οι εικόνες της ημέρας στο μυαλό μου», μας είπε ο Κώστας [...]. «*Το καλοκαίρι έβγαλα τελείως τα εργαλεία από τη βάρκα μου, για να μπορώ να ανεβάζω περισσότερους ανθρώπους*». Πρόσφυγες που έχουν πέσει στη θάλασσα ή βρίσκονται αβοήθητοι μέσα σε ακυβέρνητες βάρκες, στ' ανοιχτά. «Otur, otur», τους λέει στα τουρκικά, «κάθισε, κάθισε», κάθε φορά που θα τους πλησιάσει. Οι άνθρωποι φοβούνται όποιον τους πλησιάζει στ' ανοιχτά, δεν ξέρουν τις προθέσεις του.

Παλιότερα, τρυπούσαν οι ίδιοι τις βάρκες επιτόπου κι έπεφταν στη θάλασσα, επειδή φοβούνταν ότι θα τους γυρίσουν πίσω. «Easy, help, hellenic people», τους φωνάζει ο Κώστας, καθώς τους πλησιάζει για να παραμείνουν ήρεμοι, να μην πανικοβληθούν. «Να μην ξέρεις ποιον να πρωτοσώσεις, να μην ξέρεις ποιον», μας λέει και τα μάτια του σκοτεινιάζουν.

Ο ίδιος έχει έρθει αντιμέτωπος με ακραίες καταστάσεις. Ενδεικτικά, περισυνέλεξε μια μητέρα και το παιδί της, νεκρούς, κάτω από μια βάρκα που ανετράπη. «Οι περισσότεροι άνθρωποι δεν ξέρουν κολύμπι, ούτε ξέρουν πώς χειρίζονται τη βάρκα. Αναγκάζονται να αφήσουν πίσω τους όποιον πέφτει στο νερό, γιατί δεν ξέρουν πώς να τη μανουβράρουν για να γυρίσουν σ' εκείνο το σημείο. Επιπλέον, οι διακινητές στοιβάζουν πολύ περισσότερο κόσμο μες στις βάρκες

απ' όσο πρέπει. *Μια γυναίκα πνίγηκε πέφτοντας μπρούμυτα μες στη βάρκα που είχε πάρει νερά. Οι επιβάτες ήταν τόσο πολλοί, που δεν μπορούσαν να παραμερίσουν για να τη σηκώσουν.*

«Οι κάτοικοι της Συκαμιάς, όπως και της ευρύτερης περιοχής, όπου συμβαίνουν τα περισσότερα περιστατικά, έχουν πληγεί ψυχικά και οικονομικά, χωρίς να τους προσφέρεται βοήθεια. Μόνο μια ανάσα έχουν πάρει από τότε που άρχισαν να δραστηριοποιούνται έντονα Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις στη Λέσβο. [...]

Έχουμε δει απίστευτα πράγματα». Οι ψαράδες παρατάνε τη δουλειά τους και μάλιστα καλύπτουν μόνοι τους ακόμα και τα έξοδα του πετρελαίου κάθε φορά που θα βγουν στη θάλασσα να σώσουν πρόσφυγες. «Μα, τι άλλο να κάνουμε; Ν' αφήσουμε τους ανθρώπους;»

Πηγή: http://www.lifo.gr/articles/society_articles/84985

(Διασκευή)

I. Κατανόηση Περιεχομένου

(Μονάδες 2)

1. Ποιος θεωρείται «χρήσιμος και ενεργός πολίτης» σύμφωνα με το Κείμενο 1; Να γράψετε τέσσερα (4) χαρακτηριστικά του. (μον. 1)
2. α) Πώς αποδεικνύεται μέσα από το Κείμενο 2 ότι οι ψαράδες της Λέσβου είναι χρήσιμοι και ενεργοί πολίτες; (μον. 0,5)
β) Ποια στοιχεία του εθελοντισμού εντοπίζετε στις ενέργειες των ψαράδων της Λέσβου; (μον. 0,5)

II. Κατανόηση Μορφής

(Μονάδες 4)

1. Οργάνωση Λόγου

(μον. 1)

- α. Να γράψετε έναν πλαγιότιτλο για την τρίτη παράγραφο του Κειμένου 1. (μον. 0,25)
- β. Να εντοπίσετε και να αντιγράψετε μια διαρθρωτική/συνδετική λέξη από την τρίτη παράγραφο του Κειμένου 2 και να δικαιολογήσετε τη χρήση της στη συγκεκριμένη περίοδο λόγου. (μον. 0,25)
- γ. Να εντοπίσετε και να αντιγράψετε μια (1) ρητορική ερώτηση από το Κείμενο 2 και να εξηγήσετε τη σημασία της. (μον. 0,5)

2. Μορφοσυντακτικά Φαινόμενα

(μον. 2)

- α. Να αναγνωρίσετε το είδος των πιο κάτω δευτερευουσών ονοματικών προτάσεων και να χαρακτηρίσετε τον συντακτικό ρόλο που έχει η καθεμιά. (μον. 1)
 - i. ...να τους οπλίσουμε με τις αξίες και αρετές του εθελοντισμού, τις αξίες της προσφοράς, της κοινωνικής αλληλεγγύης και της αγάπης προς τον συνάνθρωπο. (Κείμενο 1, έκτη παράγραφος)
 - ii. ...πώς χειρίζονται τη βάρκα. (Κείμενο 2, τρίτη παράγραφος)

β. Να αντικαταστήσετε την υπογραμμισμένη φράση στο πιο κάτω απόσπασμα με μια δευτερεύουσα επιρρηματική πρόταση και να αναγνωρίσετε το είδος της (Κείμενο 2, τρίτη παράγραφος). (μον. 0,5)
«Μια γυναίκα πνίγηκε πέφτοντας μπρούμυτα μες στη βάρκα που είχε πάρει νερά».

γ. Να μετατρέψετε τον ακόλουθο ευθύ λόγο σε πλάγιο (Κείμενο 2, πρώτη παράγραφος). (μον. 0,5)
«*Το καλοκαίρι έβγαλα τελείως τα εργαλεία από τη βάρκα μου, για να μπορώ να ανεβάζω περισσότερους ανθρώπους*».

3. Λεξιλογικά (μον. 1)

α. Στην πρώτη παράγραφο του Κειμένου 2 υπάρχει η λέξη «γραμμαμή», η οποία είναι πολύσημη. Να γράψετε μια πρόταση/περίοδο λόγου στην οποία η λέξη «γραμμαμή» να έχει διαφορετική σημασία από εκείνη που έχει στο κείμενο. (μον. 0,25)

β. Να γράψετε μια ομόηχη λέξη της λέξης «απλώς» (Κείμενο 1, όγδοη παράγραφος). (μον. 0,25)

γ. Να γράψετε: (μον. 0,5)

- i. ένα συνώνυμο (μονολεκτικά) για την πιο κάτω υπογραμμισμένη λέξη:
... *ως ο θεσμός εκείνος που συμβάλλει στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων* (Κείμενο 1, πέμπτη παράγραφος)
- ii. ένα αντώνυμο (μονολεκτικά) για την πιο κάτω υπογραμμισμένη λέξη:
... *στην ενδυνάμωση της κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής* (Κείμενο 1, τέταρτη παράγραφος)

III. Παραγωγή Γραπτού Επικοινωνιακού Λόγου (Μονάδες 8)

Σε άρθρο σας, που θα δημοσιευθεί στην εφημερίδα του Δήμου Αγλαντζιάς, να παρουσιάσετε τα οφέλη του εθελοντισμού τόσο για το κοινωνικό σύνολο όσο και για τους ίδιους τους νεαρούς εθελοντές. Στη συνέχεια να εισηγηθείτε συγκεκριμένες δράσεις που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση κοινωνικών ή περιβαλλοντικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η σύγχρονη κοινωνία.

(Εκταση: 250 - 300 λέξεις)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΜΟΝΑΔΕΣ 6)

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Ελισάβετ Μουτζάν - Μαρτινέγκου, *Αυτοβιογραφία (απόσπασμα)*

[...] Εγώ εφοβόμουν μεγάλως όλα εκείνα τα κακά όπου ημπορούν να συνέβουν εις μίαν υπανδρευμένην, αλλά περισσότερο από όλα εφοβόμουν μεγάλως μην είχε τύχει να πάρω κανένα από εκείνους τους άνδρας, όπου θέλουν να έχουν τη γυναίκα τους ωσάν σκλάβα, και την νομίζουν διά κακήν, οπότεν αυτή ωσάν σκλάβα δεν θέλει να φέρεται. Βλέποντας τέλος πάντων και τον αδελφόν μου τοιούτης λογής ενάντιον εις την γνώμην όπου είχα διά το μοναστήρι, εκοινολόγησα, τόσον εις αυτόν ωσάν και εις τον θεϊόν μου, τον στοχασμόν όπου μού ήλθε διά να υπάγω να ησυχάσω εις εκείνο το μετόχι μας, όπου εδώ

επάνω ήδη εμελέτησα.¹ Τούτο το πράγμα εφάνη απαίσιον και εις τους δύο, όθεν εγώ τότε ευρέθηκα εις την μεγαλυτέραν στεναχωρίαν, οπού δύναται να ευρεθεί άνθρωπος εις τον κόσμον. Όχι να υπάγω να ησυχάσω, διατί δεν ηθέλησαν οι συγγενείς μου, όχι να υπανδρευθώ, διατί εγώ δεν ήθελα, έπρεπε λοιπόν να μείνω διά παντός εις το σπίτι. Διά παντός εις το σπίτι! Α! τούτος ο στοχασμός με έκαμνε να τρομάζω· εγώ έβλεπα καλά πως τούτο το σπίτι εξ αποφάσεως ήθελε να μου προξενήσει γλήγορον και κακόν θάνατον. Μέρα και νύκτα κλεισμένη χωρίς να δύναμαι να πηγαίνω μήτε εις εκκλησίαν, μήτε εις περιδιάβασιν, χωρίς να έχω την παραμικράν ξεφάντωσιν, χωρίς να έχω πλέον ελπίδα διά να αλλάξω ζωήν, χωρίς να ακούω άλλην ομιλίαν παρά εκείνην του πατρός μου (επειδή ο αδελφός μου και ο θεός μου ή ολίγον, ή τίποτε συνομιλούσαν μαζί με εμάς τες γυναίκες), ο οποίος άλλο δεν έκανε παρά να λέγει τα πλέον δυστυχησμένα και μελαγχολικά λόγια όπου ποτέ να ειπάθησαν, ήσαν όλα πράγματα, όπου μου έδιναν μίαν μεγαλοτάτην θλίψιν και στεναχωρίαν, πάθη οπού γλήγορα εξ αποφάσεως έμελλε να με γκρεμίσουν εις το μνήμα. Τι λοιπόν, έλεγα με τον εαυτόν μου, έχω να αποθάνω και ν' αποθάνω, χωρίς να κάμω καλόν; Χωρίς να εκπληρώσω εκείνο το τέλος,² διά το οποίον βάνει ο θεός τον άνθρωπον εις τον κόσμον; Δυστυχησμένη Ελίζα! Πού είναι τώρα εκείνη η ευτυχεστάτη και ενάρετη ζωή, την οποίαν επήγαινες προφθάνοντας με του νοός σου τα μάτια; Και σεις, μαύρα μου συγγράμματα, που σας αγαπούσα και ήθελα το καλόν σας, ό,τι λογής μια αγαπητή μητέρα το θέλει εις τα τέκνα της, έχετε, κλεισμένα εδώ μέσα που σας έχω, να χορτάσητε την κοιλίαν των σαράκων,³ ή έχει κανένα καιρόν ο αδελφός μου να σας εβγάλει και να σας δώσει εις τους δούλους του δια να σας ξεσχίζουν και να μεταχειρίζονται τα μέλη σας εις τας χρείας⁴ του μαγειρείου; Εγώ αποθνήσκω, αλλά πόσον ο θάνατός μου ήθελε με λυπεί ολιγότερον, αν ίσως ημπορούσα να σας παραδώσω εις κανένα σπουδαίον, εις κανένα που να τιμά, και όχι να καταφρονεί, τα γεννήματα της αγχινοίας!⁵

Ελισάβετ Μουτζάν - Μαρτινέγκου, *Αυτοβιογραφία*
(εισ. - φιολ. επιμ. Βαγγέλης Αθανασόπουλος), Ωκεανίδα, Αθήνα 1997

¹ όπου εδώ επάνω ήδη εμελέτησα: που ανέφερα προηγουμένως· ² τέλος: ο σκοπός· ³ των σαράκων (σαράκι): των σκουληκιών· ⁴ χρείας: ανάγκες· ⁵ αγχινοίας (η αγχινοια): το πνεύμα, η εξυπνάδα, η φαντασία

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Κική Δημουλά, *Σημείο Αναγνωρίσεως*

άγαλμα γυναίκας με δεμένα χέρια

Όλοι σε λένε κατευθειάν άγαλμα,
εγώ σε προσφωνώ γυναίκα κατευθειάν.

Στολίζεις κάποιο πάρκο.¹
Από μακριά εξαπατάς.
Θαρρεί κανείς πως έχεις ελαφρά ανακαθίσει
να θυμηθείς ένα ωραίο όνειρο που είδες,
πως παίρνεις φόρα να το ζήσεις.
Από κοντά ξεκαθαρίζει το όνειρο:
δεμένα είναι πισθάγκωνα τα χέρια σου
μ' ένα σχοινί μαρμάρينو
κι η στάση σου είναι η θέλησή σου
κάτι να σε βοηθήσει να ξεφύγεις
την αγωνία του αιχμάλωτου.
Έτσι σε παραγγείλανε στο γλύπτη:
αιχμάλωτη.
Δεν μπορείς
ούτε μια βροχή να ζυγίσεις στο χέρι σου,
ούτε μια ελαφριά μαργαρίτα.
Δεμένα είναι τα χέρια σου.

Και δεν είν' το μάρμαρο μόνο ο Άργος.²
Αν κάτι πήγαινε ν' αλλάξει
στην πορεία των μαρμάρων,
αν άρχιζαν τ' αγάλματα αγώνες
για ελευθερίες και ισότητες,
όπως οι δούλοι,

οι νεκροί
και το αίσθημά μας,
εσύ θα πορευόσουν
μες στη κοσμογονία των μαρμάρων
με δεμένα πάλι τα χέρια, αιχμάλωτη.

Όλοι σε λένε κατευθείαν άγαλμα,
εγώ σε λέω γυναίκα αμέσως.
Όχι γιατί γυναίκα σε παρέδωσε
στο μάρμαρο ο γλύπτης
κι υπόσχονται οι γοφοί σου
ευγονίας αγαλμάτων,
καλή σοδειά ακινησίας.

Για τα δεμένα χέρια σου, που έχεις
όσους πολλούς αιώνες σε γνωρίζω,
σε λέω γυναίκα.

Σε λέω γυναίκα
γιατ' είς' αιχμάλωτη.

Κική Δημουλά, *Το λίγο του κόσμου*, Αθήνα 1971

πάρκο: το ποίημα αναφέρεται σε μαρμάρινο γλυπτό αλυσοδεμένης γυναίκας που βρίσκεται σε πάρκο του κέντρου της Αθήνας **Άργος:** τερατόμορφος Γίγαντας της ελληνικής μυθολογίας που φρουρούσε την Ιώ, με την οποία ήταν ερωτευμένος ο Δίας **ευγονία:** γονιμότητα, η απόκτηση παιδιών

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Τόλης Νικηφόρου, *Γυναίκα*

κάθε μικρή σου υποταγή
μειώνει τη δική μου ελευθερία
εμένα ταπεινώνει
κάθε χαμένο σου δικαίωμα
πληγώνει τη δική μου αξιοπρέπεια
κάθε παραπανίσιο σου φορτίο
έχει σε μένα ρίζες προγονικές
κάθε σε βάρος σου αδικία
είναι μια στυγερή κλοπή
απ' το παγκάρι της δικής μου εκκλησίας
κι όταν εσύ λιποψυχείς
εγώ είμαι ο αληθινός προδότης

στέκεσαι δίπλα μου
στο σπίτι στη δουλειά ή στο οδόφραγμα
και με τα ίδια μάτια
ελεύθερα ατενίζουμε τον ήλιο
περήφανοι
ασυμβίβαστοι
ωραίοι μέσα στα τόσα ελαττώματά μας
εμείς που η φύση έταξε σε σάρκα μία

Τόλης Νικηφόρου, *Το μαγικό χαλί*, 1980

Ερωτήσεις:

1. Η Ελισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου και η Κική Δημουλά στα κείμενά τους καταγγέλλουν την «αιχμαλωσία» της γυναίκας. Να αναπτύξετε δύο (2) στοιχεία από το κάθε κείμενο που να δικαιολογούν τη διαμαρτυρία τους. (μον. 2)
2. Με ποιο σύμβολο δηλώνεται η κοινωνική θέση της γυναίκας στο ποίημα της Κικής Δημουλά και με ποιο τρόπο τονίζεται μέσα στο ποίημα; (μον. 0,5)
3. Στην *Αυτοβιογραφία* η Ελισάβετ φαίνεται πως είναι μια γυναίκα διαφορετική από τις περισσότερες της εποχής της. Να αιτιολογήσετε αυτή τη θέση με τρία (3) στοιχεία μέσα από το κείμενο. (μον. 0,75)
4. Να γράψετε δύο (2) χαρακτηριστικά του αφηγηματικού λόγου της Μαρτινέγκου που τεκμηριώνουν ότι πρόκειται για αυτοβιογραφικό κείμενο. (μον. 0,5)
5. α. Σε ποιο είδος ποίησης (παραδοσιακή ή νεωτερική/μοντέρνα) ανήκουν τα δύο ποιήματα (Κείμενο 2 και Κείμενο 3); (μον. 0,25)
β. Να γράψετε δύο (2) χαρακτηριστικά γνωρίσματα του συγκεκριμένου είδους, ένα διαφορετικό για το κάθε ποίημα. (μον. 0,5)
6. α. Ποια «φωνή» (ποιητικό υποκείμενο) μιλά στο κάθε ένα από τα δύο ποιήματα (Κείμενο 2 και Κείμενο 3); (μον. 0,5)
β. Ποια από τις δύο «φωνές» καταργεί τις στερεοτυπικές αντιλήψεις για τη θέση της γυναίκας; Να υποστηρίξετε την απάντησή σας με στοιχεία από το συγκεκριμένο ποίημα. (μον. 1)

Η Διευθύντρια

Δρ Μαρία Γεωργίου

